

25.11.2024

Asia/10

§ 739

V 11.12.2024, Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite Kaija Saariahon muistomerkistä

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kunnioittaa säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä.

Kaupunginhallitus suhtautuu Kaija Saariahon muistomerkkihankkeeseen lähtökohtaisesti hyvin myönteisesti. Saariahon elämäntyö säveltäjänä ja taiteen akateemikkona oli kansainvälisesti vaikuttava. Hän jätti pysyvän jäljen musiikin historiaan ja hänen taiteensa innoittaa tekijöitä maailmanlaajuisesti. Saariaho puhui taiteen tekijöiden työn arvostuksen

puolesta ja piti esillä taiteen ja kulttuurin merkitystä yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä.

Kaupunki ei toteuta henkilömuistomerkkejä itse vaan ne saadaan lahjoituksina, joten kaupunginhallitus kehottaa jatkamaan ratkaisun etsimistä asiasta kiinnostuneiden toimijoiden kanssa. Hankkeen edistämiseksi tarvitaan lahjoittajataho, joka ottaa vastuulleen teoksen suunnittelun ja toteutuksen sekä huolehtii tarvittavasta rahoituksesta ja lupien hakemisesta. Muistomerkki on mahdollista toteuttaa yksityisellä rahoituksella, lahjoitusvaroin tai esimerkiksi kansalaiskeräyksenä. Muistomerkkin suunnittelu voidaan tehdä tilaustyönä tai kilpailuna.

Kaupunki voi edistää muistomerkkihanketta saattamalla asiaan liittyviä toimijoita yhteen. Helsingin taidemuseo HAM voi auttaa julkisen taiteen asiantuntijaosaamisellaan teoksen suunnittelussa. Kaupunkiympäristön toimiala voi etsiä teokselle sopivaa sijoituspaikkaa kaupungin hallinnoimilta alueilta ja neuvoa lupa-asioissa. Jos teoksen taiteelliset kriteerit täyttyvät, kuten tässä tapauksessa saattaisi hyvin olla, HAM voi esittää teoksen ottamista kaupungin taidekokoelmaan. Tällöin kaupunki huolehtisi sen ylläpidosta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 719

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.11.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.10.2024 § 501

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä kunnioitetaan Helsingissä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää ehdotusta kauniina ja suhtautuun itse ajatukseen positiivisesti. Lautakunta toteaa kuitenkin, että kuten vastaavissa muissakin muistomerkkialoiteissa, kaupunki ei itse ole aloitteellinen hankkeeseen tai sen toteutukseen ryhtyvä.

Hankkeen edistämiseksi tarvitaan taho, joka ottaa vastuulleen teoksen suunnittelu- ja toteutusprosessista sekä tarvittavasta rahoituksesta ja lupien hakemisesta huolehtimisen. Helsingin kaupunki voi antaa asian-tuntija-apua prosessin eri vaiheissa ja etsiä hankkeeseen ryhtyvän tahon kanssa teokselle sopivaa sijoituspaikkaa kaupungin hallinnoimilta mailta. Tarvittaessa kaupunkiympäristön toimiala voi tarjota neuvontaa

25.11.2024

kaupunkiympäristö- ja lupa-asioissa ja Helsingin taidemuseo HAM osaamistaan julkisen taiteen saralla.

Muistomerkin suunnittelu voidaan toteuttaa esimerkiksi tilaustyönä tai kilpailuna. Rahoitus voidaan toteuttaa esimerkiksi yksityisillä varoilla, lahjoitusvaroin tai kansalaiskeräyksellä.

Lausunto on valmisteltu yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Käsittely

01.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan esityksen nro 10 kokouksen asiana nro 3.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 09 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 137

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä muistetaan Helsingissä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Saariahon elämäntyön muistaminen pysyvällä tavalla muistomerkillä on kaunis ja kiinnostava ajatus. Lautakunta kuitenkin toteaa, että kuten vastaavissa aloitteissa aikaisemmin, noudatetaan tässäkin kaupungin linjausta, jonka mukaan kaupunki ei itse ole aloitteellinen tai toimeenpanijana muistomerkkihankkeissa henkilömuistomerkkien osalta, eikä toteuta niitä itse.

Näin ollen aloitteessa ehdotetun muistomerkkihankkeen edistämiseksi tarvitaan taho, joka (tai tahoja, jotka yhdessä), vastaa teosprosessista: projektin johtamisesta, rahoituksesta, suunnittelusta ja toteutuksesta. Muistomerkki tulisi toteuttaa yksityisellä rahoituksella, lahjoitusvaroin tai esimerkiksi kansalaiskeräyksenä kuten Sibeliuksen muistomerkki aikoinaan. Lautakunta kannustaa, linjauksen puitteissa, jatkamaan yhdessä

25.11.2024

asiasta kiinnostuneiden tahojen kanssa ratkaisun etsimistä muistomerkin mahdollistamiseksi muilla tavoin Helsingissä.

Helsinki voi edistää muistomerkkiä mahdollistamalla keskusteluja kumppanitahojen yhteen saattamiseksi ja jos toteuttava ulkopuolinen taho löytyy, voi kaupunki tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan tarjota julkisen taiteen osaamista (HAM Helsingin taidemuseo) ja julkiseen taiteeseen liittyvää kaupunkiympäristöosaamistaan (kaupunkiympäristön toimiala) prosessiin. Mikäli kriteerit täyttyvät, on kaupungin myös mahdollista ottaa muistomerkki vastaan HAM Helsingin taidemuseon julkisen taiteen kokoelmaan lahjoituksena, jolloin teoksen ylläpito olisi myös kaupungin vastuulla.

Saariahon tuotanto on laaja, ja yksi kansainvälisesti merkillepantava piirre siinä on hänen työnsä oopperataiteen kehittämisessä. Suomen kansallisooppera- ja baletti on alustavissa keskusteluissa ilmaissut kiinnostuksensa toimia aktiivisesti ja jatkamaan keskusteluja muistomerkin aikaansaamiseksi.

Kaija Saariahon elämäntyö säveltäjänä ja taiteen akateemikkona oli kansainvälisesti vaikuttavaa. Hän jätti pysyvän jäljen musiikinhistoriaan, ja hänen taiteensa innoittaa maailmanlaajuisesti tekijöitä läpi taiteenalojen. Kaija Saariaho nosti eläessään myös kuuluvasti esiin taiteen ja kulttuurin merkitystä yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä, ja hän puhui väsymättä erilaisten ja eri vaiheissa taiteellisella urallaan olevien tekijöiden työn arvostuksen puolesta. Toteutuessaan muistomerkki ei olisi siis ainoastaan henkilömuistomerkki, vaan samalla se toisi pysyvällä tavalla Helsingin kaupunkikuvaan esille Saariahon elämäntyösään vaalimia arvokkaita asioita.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Aleksi Malmberg, intendentti, puhelin: 09 310 22701
aleksi.malmberg(a)hel.fi